รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

---

1. **แผนงานวิจัย** : วิจัยและพัฒนาพริก
2. **โครงการวิจัย** : การปรับปรุงพันธุ์เพื่อเพิ่มผลผลิตพริกคุณภาพตามมาตรฐานสากล

   กิจกรรม : -

   กิจกรรมย่อย (ถ้ามี) : -

3. **ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย)** : การเปรียบเทียบและทดสอบพันธุ์พริกขี้หนูผลสดหัวเรือในท้องถิ่นต่าง ๆ

   ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Comparison and Performance Testing of Hua-ruea Chili (*Capsicum annuum* L. 'Hua-ruea') in Various Planting Area

4. **คณะผู้ดำเนินงาน**

หัวหน้าการทดลอง	: นางสาวสุดใจ	ล้อเจริญ1/
ผู้ร่วมงาน	: นางสาวจิตอาภา	จิจุบาล2/
	นางสาวปิยุดา	สลับศรี3/
	นางสาวเมรินทร์	บุญอินทร์2/
	นางสาวศศินภา	รัตนยอดกฤษ2/
	นางจิรภา	ออสติน4/
	นางสาวเสาวนี	เขตสกุล1/
	นางสาวรัชนี	ศิริยาน1/
	นางสาวจันทนา	โชคพาชื่น1/
	นางสาวสุภาวดี	สมภาค1/

5. **บทคัดย่อ**

การทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพริกหัวเรือสายพันธุ์คัดที่มีลักษณะตรงกับความต้องการของตลาด มีคุณภาพเหมาะสำหรับจำหน่ายผลผลิตสด โดยให้มีความสูงต้นเพิ่มขึ้นและสีผลดิบ

กรมวิชาการเกษตร

เขียวเข้ม ดำเนินการปลูกทดสอบ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์ และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี ระหว่างเดือนตุลาคม 2558 ถึงเดือนกันยายน 2563 ปลูกเปรียบเทียบพริกหัวเรือสายพันธุ์คัดที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก 10 พันธุ์ กับพันธุ์พริกหัวเรือ ศก.13 พริกหัวเรือ ศก.25 และพันธุ์เกษตรกร สามารถคัดเลือกพริกสายพันธุ์คัดเหลือเพียง 5 พันธุ์ ได้แก่ หัวเรือ ศก.13 x ไชยปราการ หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (1) หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (1) หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (2) และหัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (2) และทำการเปรียบเทียบสายพันธุ์คัดทั้ง 5 พันธุ์กับพริกหัวเรือ ศก.13 ใน 3 สถานที่ เพื่อศึกษาการปรับตัวในพื้นที่ต่าง ๆ วางแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ในบล็อกจำนวน 4 ซ้ำ พบว่า พริกสายพันธุ์คัดทุกพันธุ์มีความสูงมากกว่าพริกหัวเรือ ศก.13 และสีผลดิบเขียวมีความเข้มมากกว่าด้วยเช่นกัน นอกจากนี้สายพันธุ์คัดมีแนวโน้มให้ ความยาวผลมากกว่า และผลผลิตรวมต่อไร่ใกล้เคียงกับพริกหัวเรือ ศก.13 ดังนั้นเพื่อศึกษาการปรับตัวของพริกสายพันธุ์คัดตามการดูแลของเกษตรกรในท้องถิ่นต่าง ๆ จึงควรดำเนินการปลูกเปรียบเทียบพันธุ์ใน ปี 2564 ตามกระบวนการปรับปรุงพันธุ์พริกต่อไป

Abstract

The objective of this study was to compare the selected varieties of ‘Hua-rea’ chili hybrid that have good agronomic characteristics, and high quality of chili fresh fruits with more plant height, and dark green of young fruit. The experiments were conducted at Si Sa Ket Horticultural Research Center, Phetchabun Agricultural Research, and Ratchaburi Agricultural Research and Development Centre during 2016 –2020. The ten selected cultivars of ‘Hua-rea’ chili were planted to compare with ‘Hua-ruea SK. 13’. The results showed that five varieties were selected including ‘Hua-ruea SK.13 x Chaipakarn’, ‘Hua-ruea SK.25 x Jinda-Loei (1)’, ‘Hua-ruea SK.13 x Jinda-Loei (1)’, ‘Hua-ruea SK.25 x Jinda-Loei (2)’, and ‘Hua-ruea SK.13 x Jinda-Loei (2)’. The five selected cultivars were planted to compare with ‘Hua-ruea SK.13’ in three locations to study adaptability. A randomize complete block design with four replication was used. Base on the results, the five selected cultivars were higher plant height and darker green young fruits than ‘Hua-ruea SK.13’. Besides, The selected varieties tend to have longer fruit length than ‘Hua-ruea SK.13’, and total yield per rai closely to ‘Hua-ruea SK.13’.

กรมวิชาการเกษตร

The selected cultivars should be studied for their adaptation on various local farmer practices in 2021.

---

[1] ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ เลขที่ 464 ม.3 ต. หนองไผ่ อ. เมือง จ. ศรีสะกษ 33000
[2] ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์ เลขที่ 51 หมู่ 3 ตำบลสะเดาพง อำเภอเขาค้อ เพชรบูรณ์ 67270
[3] ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี ต. เขาชะงุ้ม อ. โพธาราม จ. ราชบุรี 70120
[4] ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภูเก็ต เลขที่ 166 หมู่ 9 ต.เทพกระษัตรี อ. ถลาง จ. ภูเก็ต 83110

6. คำนำ

พริกขี้หนูผลใหญ่พันธุ์หัวเรือ เป็นพันธุ์พริกที่ปลูกกันอย่างแพร่หลาย นิยมเก็บผลผลิตจำหน่ายทั้งแบบสดและตากแห้ง จังหวัดอุบลราชธานีและศรีสะเกษเป็นพื้นที่ปลูกพริกหัวเรือที่สำคัญ (บุญส่ง และคณะ, 2549) แต่พบว่าในพื้นที่ดังกล่าวพันธุ์พริกหัวเรือมีความแปรปรวนของสายพันธุ์มาก เนื่องจากเกษตรกรเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ปลูกเองโดยขาดความรู้ตามหลักวิชาการการปรับปรุงพันธุ์ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษจึงได้ปรับปรุงพันธุ์พริกขี้หนูรับประทานสดพันธุ์หัวเรือในปี 2540-2547 จนได้พันธุ์พริกหัวเรือ ศก.13 และศก.25 ซึ่งให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์เดิมของเกษตรกรประมาณ 14 % (อุดม และคณะ, 2549) พริกหัวเรือทั้ง 2 พันธุ์ได้รับการยอมรับจากเกษตรกรในด้านความดกของผล ความเร็วในการเก็บเกี่ยวเนื่องจากผลพริกมีความสุกแก่พร้อมกัน แต่พริกหัวเรือ ศก.13 มีลักษณะบางประการที่ยังต้องปรับปรุง ได้แก่ ผลดิบเขียวที่มีสีอ่อน และความสูงของพริกหัวเรือ ศก.13 จะผันแปรตามสภาพของการปฏิบัติดูแลรักษาที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะการดูแลรักษาตามวิธีปฏิบัติของเกษตรกรความสูงของพริกจะลดลง เกษตรกรจึงมีข้อเสนอแนะถึงลักษณะพันธุ์พริกหัวเรือตามความต้องการของตลาดรับซื้อ ควรมีผลดิบสีเขียวเข้ม ผลตรง ขนาดผลใหญ่ และต้นพริกควรสูงกว่าพันธุ์หัวเรือ ศก.13 เพื่อสะดวกในการเก็บเกี่ยวผลผลิต (จิรภา และคณะ, 2554; พรรณผกาและคณะ, 2552 และ พรรณผกา และคณะ, 2551)

ปี 2556-2558 ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษได้ปรับปรุงพันธุ์พริกหัวเรือเพื่อลดข้อด้อยของพันธุ์หัวเรือ ศก. 13 โดยได้ปรับปรุงพันธุ์พริกหัวเรือด้วยการสร้างลูกผสมระหว่างพริกหัวเรือ ศก.13 และ ศก.25 เป็นพันธุ์แม่กับ พริกไชยปราการ และพันธุ์จินดาเลยเป็นพันธุ์พ่อ ได้ลูกผสม 4 คู่ผสม จำนวน 107 ต้น คือ พริกหัวเรือ ศก. 13 x พันธุ์จินดาเลย จำนวน 43 ต้น พริกหัวเรือ ศก.13 x พันธุ์ไชยปราการ จำนวน 24 ตัน พริกหัวเรือ ศก.25 x พันธุ์จินดาเลย จำนวน 32 ต้น และพริกหัวเรือ ศก.25 x พันธุ์ไชยปราการ จำนวน 8 ต้น (จิรภา และคณะ, 2558) พริกหัวเรือลูกผสมจะถูกคัดเลือกเพื่อนำไปปลูกทดสอบในแหล่งปลูก และแปลงเกษตรกรตามกระบวนการปรับปรุงพันธุ์ต่อไป

กรมวิชาการเกษตร

7. วิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

1. เมล็ดพันธุ์พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด และพันธุ์เปรียบเทียบ
   - เมล็ดพันธุ์พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด 20 สายพันธุ์ (การทดลองปี 2559)
   - เมล็ดพันธุ์พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด 10 สายพันธุ์ (การทดลองปี 2560) และพันธุ์เปรียบเทียบ 3 พันธุ์ ได้แก่ หัวเรือ ศก.13 หัวเรือ ศก.25 และพันธุ์ที่เกษตรกรปลูก
   - เมล็ดพันธุ์พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด 5 สายพันธุ์ (การทดลองปี 2561 ถึง 2563) และพันธุ์หัวเรือ ศก.13 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ
2. วัสดุบำรุงดิน ได้แก่ ปุ๋ยเคมี 18-46-0 46-0-0 0-0-60 13-13-21 และปุ๋ยมูลวัว
3. สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ คาร์โบซัลแฟน อิมิดาครอฟิล ไตรโคเดอร์มา และบาซิลลัส ทูริงเยนซิส
4. วัสดุการเกษตร ได้แก่ ปูนโดโลไมท์ และฟางข้าวอัดก้อน
5. อุปกรณ์การให้น้ำ ได้แก่ สายยาง และปั๊มน้ำ
6. อุปกรณ์การบันทึกข้อมูล ได้แก่ ไม้เมตร เวอร์เนียคาลิปเปอร์ และเครื่องชั่งน้ำหนักดิจิตอล 2 ตำแหน่ง

วิธีการ

- ปี 2559 ปลูกพริกหัวเรือสายพันธุ์คัด 20 พันธุ์ ปลูกเป็นแปลง คัดเลือกรายแปลง และเก็บเมล็ดรวมทั้งแปลง เพื่อนำไปปลูกคัดเลือกพันธุ์ต่อไป ดำเนินการทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปลูกพริกโดยใช้ระยะปลูก 50x100 เซนติเมตร คลุมแปลงด้วยฟางข้าว ไถเตรียมแปลงปลูก ปรับความเป็นกรดของดิน และให้ปุ๋ยอัตราตามค่าวิเคราะห์ดิน การปฏิบัติดูแลตามคำแนะนำการปลูกของกรมวิชาการเกษตร และพ่นสารเคมีกำจัดแมลงศัตรูตามความจำเป็น เกณฑ์มาตรฐานในการคัดเลือกมีดังนี้
   1. ผลสดมีสีเขียวเข้ม ผลสุกแก่ใกล้เคียงกันสีแดงเข้ม
   2. ความกว้างผลมากกว่า 0.8-1.1 เซนติเมตร ความยาวผล 7.0 – 10.0 เซนติเมตร ก้านผลยาวมากกว่า 3 เซนติเมตร ผลตรงชี้ขึ้น
   3. ผลผลิตไม่น้อยกว่า 2 ตันต่อไร่ (3,200 ต้นต่อไร่) หรือมากกว่าพันธุ์พริกหัวเรือ ศก.13
   4. ต้นสูง มากกว่า 90 เซนติเมตร อายุการเก็บเกี่ยว (อายุประมาณ 4 เดือนหลังปลูก)

- ปี 2560 ปลูกพริกหัวเรือสายพันธุ์คัดที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน 10 สายพันธุ์ เปรียบเทียบกับพันธุ์หัวเรือ ศก.13 ศก.25 และ พันธุ์เกษตรกร วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block (RCB) 2 ซ้ำ ดังนี้

กรมวิชาการเกษตร

กรรมวิธีที่ 1 พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด ลูกผสมระหว่างพันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย
กรรมวิธีที่ 2 พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด ลูกผสมระหว่างพันธุ์หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ
กรรมวิธีที่ 3 พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด ลูกผสมระหว่างพันธุ์หัวเรือ ศก.25xไชยปราการ
กรรมวิธีที่ 4 พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด ลูกผสมระหว่างพันธุ์หัวเรือ ศก.25xไชยปราการ
กรรมวิธีที่ 5 พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด ลูกผสมระหว่างพันธุ์หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ
กรรมวิธีที่ 6 พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด ลูกผสมระหว่างพันธุ์หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย
กรรมวิธีที่ 7 พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด ลูกผสมระหว่างพันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย
กรรมวิธีที่ 8 พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด ลูกผสมระหว่างพันธุ์หัวเรือ ศก.25xไชยปราการ
กรรมวิธีที่ 9 พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด ลูกผสมระหว่างพันธุ์หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย
กรรมวิธีที่ 10 พริกหัวเรือสายพันธุ์คัด ลูกผสมระหว่างพันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย
กรรมวิธีที่ 11 พันธุ์หัวเรือ ศก.13
กรรมวิธีที่ 12 พันธุ์หัวเรือ ศก.25
กรรมวิธีที่ 13 พันธุ์หัวเรือของเกษตรกร

ทำการทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปลูกพริกโดยใช้ระยะปลูก 50x100 เซนติเมตร คลุมแปลงด้วยฟางข้าว ไถเตรียมแปลงปลูก ปรับความเป็นกรดของดิน และให้ปุ๋ยอัตราตามค่าวิเคราะห์ดิน การปฏิบัติดูแลตามคำแนะนำการปลูกของกรมวิชาการเกษตร และพ่นสารเคมีกำจัดแมลงศัตรูตามความจำเป็น โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานในการคัดเลือกเช่นเดียวกับปี 2559

การบันทึกข้อมูล

1. บันทึกการเจริญเติบโต วัดความสูง โดยวัดจากโคนต้นถึงจุดที่ต้นพริกแตกกิ่งแรกและโคนต้นถึงยอดอ่อน ความกว้างทรงพุ่ม จำนวนกิ่งแขนง และลักษณะทรงต้น เมื่อออกดอก และเก็บเกี่ยว (เฉพาะต้นที่ผ่านการคัดเลือก)
2. บันทึกผลผลิตและองค์ประกอบของผลผลิต ได้แก่ ความกว้างบริเวณกลางผลสด ความยาวผลสด ความยาวก้านผล จำนวนผลต่อต้น น้ำหนักสดต่อผล น้ำหนักแห้งต่อผล ผลผลิตรวมต่อไร่ บันทึกภาพสีผลดิบ สีผลสุก
3. บันทึกข้อมูลอื่นๆ เช่น การเข้าทำลายของโรคแมลง เป็นต้น

- ปี 2561 ปลูกพริกหัวเรือลูกผสมสายพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน 5 สายพันธุ์ เปรียบเทียบกับพันธุ์หัวเรือ ศก.13 วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block (RCB) 4 ซ้ำ ทำการทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ การปลูกพริก การดูแลรักษา และการบันทึกข้อมูลทำเช่นเดียวกับปี 2560

กรมวิชาการเกษตร

- ปี 2562-2563 ปลูกทดสอบพริกหัวเรือสายพันธุ์คัด 5 พันธุ์เปรียบเทียบกับพริกหัวเรือ ศก.13 ในแหล่งปลูกต่าง ๆ จำนวน 3 สถานที่ ได้แก่ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์ และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block (RCB) 4 ซ้ำ การปลูกพริก การดูแลรักษา และการบันทึกข้อมูลทำเช่นเดียวกับปี 2560

แผนผังการผสมและคัดเลือกพันธุ์พริกขี้หนูผลสดหัวเรือ

พันธุ์แม่ (พันธุ์หัวเรือ ศก.13และศก.25) x
พันธุ์พ่อ (พันธุ์ไชยปราการ จินดาเลย และพันธุ์ลูกผสม)

↓

ปี 2556-2558 ปลูก F1 เก็บผลจากทุกต้นไปปลูกเป็น รุ่น F2

↓

ปลูก F2 เลือกเก็บผลจากทุกต้นที่มีลักษณะตามต้องการไปปลูกเป็น รุ่น F3 เป็นแถว

↓

F3-F6 เลือกต้นที่มีลักษณะตามต้องการ เก็บผลจากต้นเดียวกันนำมาปลูกเป็นแถวเดียวกัน

↓

ปี 2559 F7 ปลูกเป็นแปลง คัดเลือกรายแปลง เก็บเมล็ดรวมทั้งแปลง
ปลูกเปรียบเทียบ และคัดเลือกพันธุ์ตามเกณฑ์ที่วางไว้ให้เหลือเพียง 10 พันธุ์

↓

ปี 2560 F8 ที่ผ่านการคัดเลือก 10 พันธุ์ปลูกทดสอบเปรียบเทียบกับพันธุ์พริกหัวเรือ ศก.13 ศก.25 และ พันธุ์หัวเรือที่เกษตรกรปลูกเพื่อคัดเลือกให้เหลือเพียง 5 พันธุ์

↓

ปี 2561 F9 ที่ผ่านการคัดเลือก 5 พันธุ์ ปลูกทดสอบเปรียบเทียบกับพันธุ์พริกหัวเรือ ศก.13

↓

ปี 2562-2563 ปลูก F10 ทั้ง 5 พันธุ์เปรียบเทียบกับพันธุ์พริกหัวเรือ ศก.13 ในแหล่งปลูก 3 สถานที่ ได้แก่ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์ และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี

↓

ปี 2564 ปลูก F11 ทั้ง 5 พันธุ์เปรียบเทียบกับพันธุ์พริกหัวเรือ ศก.13 ในไร่เกษตรกร 3 สถานที่ ได้แก่ จ.ศรีสะเกษ เพชรบูรณ์ และราชบุรี

กรมวิชาการเกษตร

เวลาและสถานที่

เริ่มดำเนินการ ตุลาคม 2558 ถึง กันยายน 2563 ใน 3 แหล่งปลูก คือ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์ และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

- **ปี 2559** คัดเลือกพันธุ์พริกหัวเรือสายพันธุ์คัดจาก 107 พันธุ์ (ตารางที่ 1) ได้ 20 พันธุ์ ดำเนินการปลูกเปรียบเทียบคุณลักษณะต่าง ๆ ในฤดูฝน (ตารางที่ 2) โดยการบันทึกลักษณะการเจริญเติบโต เก็บผลผลิตดิบเขียว ร่วมประเมินการคัดเลือกกับเกษตรกรผู้ปลูกพริกหัวเรือ และพริกลูกผสมสำหรับขายผลดิบเขียวในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อคัดเลือกพันธุ์พริกที่มีสีผล และขนาดผลเป็นที่ต้องการจำนวน 10 พันธุ์ ดังแสดงในตารางที่ 2 (อักษรสีแดงแสดงถึงพันธุ์พริกหัวเรือลูกผสมที่ถูกคัดเลือก) สำหรับปลูกเปรียบเทียบกับพันธุ์พริกหัวเรือ ศก.13 พริกหัวเรือ ศก. 25 และพันธุ์ที่เกษตรกรนิยมปลูกตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ในปี 2560 ต่อไป

ตารางที่ 1 คู่ผสมพริกลูกผสมหัวเรือที่คัดได้จำนวน 107 สายพันธุ์

ลำดับที่	สายพันธุ์แม่		สายพันธุ์พ่อ	จำนวนต้นที่คัดได้
1	หัวเรือ เบอร์ 13	X	จินดาเลย	43
2	หัวเรือ เบอร์ 13	X	ไชยปราการ	24
3	หัวเรือ เบอร์ 25	X	จินดาเลย	32
4	หัวเรือ เบอร์ 25	X	ไชยปราการ	8

กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 2 คุณภาพผลผลิต และการเติบโตพริกลูกผสมหัวเรือที่คัดได้ 20 สายพันธุ์ ในปี 2559

ลำดับที่	พันธุ์พริก	ความกว้างผล (ซม.)	ความยาวผล (ซม.)	ความยาวก้านผล (ซม.)	น้ำหนักต่อผล (ก.)	น้ำหนักแห้งต่อผล (กรัม)	จน.ผล/ต้น	นน.ผลต่อต้น (ก.)	ความสูงต้น (ซม.)	ทรงพุ่ม อ-ต (ซม.)	ทรงพุ่ม น-ต (ซม.)	จำนวนกิ่งแขนง
1	หัวเรือศก.13xจินดาเลย#1	1.1	7.2	4.3	3.3	1.0	469.0	744	102.0	79.2	72.8	12.2
2	หัวเรือศก.13xจินดาเลย#2	1.1	6.4	4.2	3.0	0.8	496.0	844	103.0	78.8	71.2	11.2
3	หัวเรือศก.13xจินดาเลย#3	1.1	6.3	4.3	2.8	0.8	196.0	416	106.8	87.0	81.4	10.4
4	หัวเรือศก.13xจินดาเลย#4	1.2	8.5	5.1	4.3	1.1	205.0	549	106.2	81.6	82.6	11.4
5	หัวเรือศก.13xจินดาเลย#5	1.1	7.0	4.1	3.6	0.8	228.0	625	107.0	67.0	86.4	11.0
6	หัวเรือศก.13xไชยปราการ#1	1.4	7.3	5.4	4.5	1.3	259.0	860	101.0	214.2	74.8	11.4
7	หัวเรือศก.13xไชยปราการ#2	1.3	6.1	3.7	3.7	1.2	158.0	321	104.8	76.4	72.4	11.2
8	หัวเรือศก.13xไชยปราการ#3	1.3	6.8	4.9	3.6	1.1	323.0	749	107.0	80.6	76.2	11.4
9	หัวเรือศก.13xไชยปราการ#4	1.3	6.7	4.9	3.7	1.1	342.0	867	106.8	216.2	74.2	11.4
10	หัวเรือศก.13xไชยปราการ#5	1.1	6.8	4.3	3.1	1.0	399.0	786	106.8	84.2	78.4	11.8
11	หัวเรือศก.25xจินดาเลย#1	1.0	6.7	3.9	3.0	0.9	95.0	184	101.4	73.6	68.4	10.4
12	หัวเรือศก.25xจินดาเลย#2	1.2	6.0	4.1	3.0	0.9	158.0	970	108.8	77.2	69.4	11.4
13	หัวเรือศก.25xจินดาเลย#3	1.2	6.0	4.4	3.5	1.0	179.0	351	104.4	74.8	70.2	10.8
14	หัวเรือศก.25xจินดาเลย#4	1.2	6.4	4.7	3.2	0.8	220.0	402	100.2	73.6	68.6	11.6
15	หัวเรือศก.25xจินดาเลย#5	1.1	5.7	4.6	2.7	1.0	213.0	346	105.4	78.4	71.8	10.8
16	หัวเรือศก.25xไชยปราการ#1	1.2	8.8	4.1	4.2	1.0	184.0	585	105.4	82.6	78.8	11.0
17	หัวเรือศก.25xไชยปราการ#2	1.2	6.6	4.6	2.8	1.0	112.0	219	101.2	74.2	71.4	10.2
18	หัวเรือศก.25xไชยปราการ#3	1.1	9.0	4.0	3.6	0.9	140.0	329	101.6	80.8	71.0	11.2
19	หัวเรือศก.25xไชยปราการ#4	1.1	8.4	5.0	3.1	1.2	186.0	358	105.0	77.0	68.8	11.4
20	หัวเรือศก.25xไชยปราการ#5	1.2	8.5	5.0	3.8	1.1	310.0	741	88.0	72.8	63.8	10.6

กรมวิชาการเกษตร

- ปี 2560 จากข้อมูลการเจริญเติบโต (ตารางที่ 3) และคุณภาพผลผลิต (ตารางที่ 4) สามารถคัดเลือกพันธุ์พริกหัวเรือได้ จำนวน 5 สายพันธุ์ คือ กรรมวิธีที่ 2 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ กรรมวิธีที่ 6 พันธุ์หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย กรรมวิธีที่ 7 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย กรรมวิธีที่ 9 พันธุ์หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย 10 และกรรมวิธีที่ 10 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย เป็นพันธุ์ที่มีความสูงต้น มากว่า 90 เซนติเมตร ผลสดมีสีเขียวเข้ม ผลสุกสีแดงเข้ม ผลตรงชี้ขึ้น (ภาพที่ 1) พริกแห้งมีผิวผลย่น และขนาดผลใหญ่ นอกจากนี้มีเปอร์เซ็นต์ต้นรอดต่อแปลงสูง จากนี้จึงนำพันธุ์ที่คัดเลือกได้นี้ทดลองปลูกเปรียบเทียบกับพันธุ์พริกหัวเรือ ศก. 13 ในปี 2561

ตารางที่3 การเติบโต จำนวนต้นรอด และเปอร์เซ็นต์ต้นรอดของพริกหัวเรือ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2560

พันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)	ทรงพุ่ม(ซม.)		จำนวนกิ่งแขนง	จำนวนต้นรอด	% ต้นรอด
		เหนือ-ใต้	ตอ.-ตต.			
กรรมวิธีที่ 1 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย	82.5 b-d	64	62.5 a-c	7	19 a	79 a
กรรมวิธีที่ 2 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ	96.6 a-c	63	66 a-c	8	21 a	88 a
กรรมวิธีที่ 3 พันธุ์หัวเรือ ศก.25xไชยปราการ	87.5 a-d	60	58 b-d	7	14 bc	57 bc
กรรมวิธีที่ 4 พันธุ์หัวเรือ ศก.25xไชยปราการ	74.5 d	53.5	49 d	6	10 c	40 c
กรรมวิธีที่ 5 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ	75.5 d	61.5	61 bc	7	12 c	50 c
กรรมวิธีที่ 6 พันธุ์หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย	97.0 ab	63.5	60.5 bc	8	19 a	77 a
กรรมวิธีที่ 7 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย	100.5 a	67	72 a	8	18 ab	73 ab
กรรมวิธีที่ 8 พันธุ์หัวเรือ ศก.25xไชยปราการ	85.5 a-d	55.5	57 cd	7	22 a	90 a
กรรมวิธีที่ 9 พันธุ์หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย	101.2 a	61	60 bc	7	22 a	90 a
กรรมวิธีที่ 10 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย	99.9 ab	59	57 cd	7	19 a	79 a
กรรมวิธีที่ 11 พันธุ์หัวเรือ ศก.13	79.0 cd	59	63 a-c	7	20 a	84 a
กรรมวิธีที่ 12 พันธุ์หัวเรือ ศก.25	76.0 d	62	62 a-c	7	20 a	81 a
กรรมวิธีที่ 13 พันธุ์หัวเรือของเกษตรกร	78.5 d	69	67 ab	8	19 a	79 a
F-test	*	ns	*	ns	**	**
CV (%)	9.34	6.87	7.78	9.92	10.71	10.66

ในสดมภ์เดียวกัน ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี LSD

ตารางที่4 คุณภาพผลผลิตของพริกหัวเรือ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2560

พันธุ์	ความกว้างผล (ซม.)	ความยาวผล (ซม.)	ความยาวก้านผล (ซม.)	น้ำหนักสดต่อผล (ก.)	น้ำหนักแห้งต่อผล (ก.)	จำนวนผลต่อต้น
กรรมวิธีที่ 1 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย	0.80 b-d	6.4	2.9	2.7	0.79 ab	102 ab
กรรมวิธีที่ 2 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ	0.75 cd	6.5	3.2	2.5	0.76 a-c	78 bc
กรรมวิธีที่ 3 พันธุ์หัวเรือ ศก.25xไชยปราการ	0.95 a	7.9	2.9	2.3	0.89 ab	58 b-d
กรรมวิธีที่ 4 พันธุ์หัวเรือ ศก.25xไชยปราการ	0.70 d	6.8	3.2	2.5	0.92 a	29 d
กรรมวิธีที่ 5 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ	0.75 cd	6.4	3.2	2.6	0.93 a	46 cd
กรรมวิธีที่ 6 พันธุ์หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย	0.90 ab	6.5	3.8	2.6	0.83 ab	64 b-d
กรรมวิธีที่ 7 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย	0.75 cd	6.3	3.1	2.4	0.70 bc	83 bc
กรรมวิธีที่ 8 พันธุ์หัวเรือ ศก.25xไชยปราการ	0.85 a-c	7.1	3.1	2.4	0.56 c	51 cd
กรรมวิธีที่ 9 พันธุ์หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย	0.90 ab	6.7	3.1	2.6	0.77 ab	77 bc
กรรมวิธีที่ 10 พันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย	0.95 a	6.5	3.5	2.7	0.91 a	63 b-d
กรรมวิธีที่ 11 พันธุ์หัวเรือ ศก.13	0.85 a-c	7.0	2.7	2.6	0.70 bc	135 a
กรรมวิธีที่ 12 พันธุ์หัวเรือ ศก.25	0.85 a-c	6.4	2.4	2.8	0.90 ab	145 a
กรรมวิธีที่ 13 พันธุ์หัวเรือของเกษตรกร	0.90 ab	7.4	2.8	2.9	0.73 a-c	133 a
F-test	**	ns	ns	ns	*	**
CV (%)	6.75	8.41	9.97	7.58	11.81	26.65

ในสดมภ์เดียวกัน ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี LSD

กรมวิชาการเกษตร

ภาพที่ 1 ลักษณะผล สีผลดิบ และสีผลสุกของพริกหัวเรือลูกผสมสายพันธุ์คัด ทุกกรรมวิธี ในการเปรียบเทียบพันธุ์ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2560

- **ปี 2561** การเติบโตของพริกช่อ ด้านความสูง พบว่าพริกหัวเรือ ศก.13xจินดาเลย (1) มีความสูงต้นมากที่สุด โดยไม่พบความแตกต่างด้านความกว้างทรงพุ่มในทุกพันธุ์ คุณภาพผลผลิตด้านความยาวผลพบว่าพันธุ์หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย (1) และ หัวเรือ ศก. 13 มีความยาวผลมากที่สุด และมีเพียงพริกหัวเรือ ศก.13 เท่านั้นที่ให้ความกว้างผลมากที่สุด ซึ่งความยาวก้านผลมากที่สุดพบในพันธุ์หัวเรือ ศก. 25xจินดาเลย (1) (ตารางที่ 5) ไม่พบความแตกต่างของน้ำหนักสดต่อผลในทุกพันธุ์ แต่พันธุ์หัวเรือ ศก.13x จินดาเลย (2) ให้น้ำหนักแห้งต่อผลมากที่สุด และผลผลิตรวมต่อต้นมากที่สุดพบได้ในพันธุ์หัวเรือ ศก.13 นอกจากนี้สีผลดิบเขียวของพริกหัวเรือสายพันธุ์คัดทุกกรรมวิธีมีสีเขียวเข้มกว่าพันธุ์หัวเรือ ศก.13 (ภาพที่ 2)

กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 5 การเติบโตของต้น ความกว้าง ความยาวของผล และความยาวก้านผลพริกหัวเรือสายพันธุ์คัด ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2561

พันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)	ทรงพุ่ม(ซม.)		ความกว้างผล (ซม.)	ความยาวผล (ซม.)	ความยาวก้านผล (ซม.)
		ตอ.-ตต.	เหนือ-ใต้			
หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ	76.3bc	64.2	62.9	0.88b	7.31a	4.09bc
หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย (1)	90.7a	59.7	59.1	0.92b	6.51a	4.78a
หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย (1)	80.0b	62.3	59.9	0.88b	6.18c	4.34b
หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย (2)	76.3bc	59.8	59.0	0.94ab	6.37bc	4.21bc
หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย (2)	81.9ab	58.1	57.0	0.95ab	6.96ab	3.98c
หัวเรือ ศก.13	69.5c	63.2	66.4	1.00a	7.31a	3.36d
F-test	**	ns	ns	*	*	**
CV (%)	7.87	9.01	9.71	4.86	6.84	5.01

ในสดมภ์เดียวกัน ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี LSD

ตารางที่ 6 น้ำหนักสดต่อผล น้ำหนักแห้งต่อผล และผลผลิตรวมต่อต้นพริกหัวเรือสายพันธุ์คัด ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ปี 2561

พันธุ์	น้ำหนักสดต่อผล (ก.)	น้ำหนักแห้งต่อผล (ก.)	ผลผลิตรวมต่อต้น (กก)
หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ	3.31	0.86bc	1.03ab
หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย (1)	3.09	0.84bc	0.55b
หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย (1)	3.02	0.83c	0.52b
หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย (2)	3.23	0.90abc	1.01ab
หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย (2)	3.29	1.00a	0.86b
พันธุ์หัวเรือ ศก.13	3.74	0.99ab	1.42a
F-test	ns	*	*
CV (%)	9.10	8.35	37.86

ในสดมภ์เดียวกัน ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี LSD

กรมวิชาการเกษตร

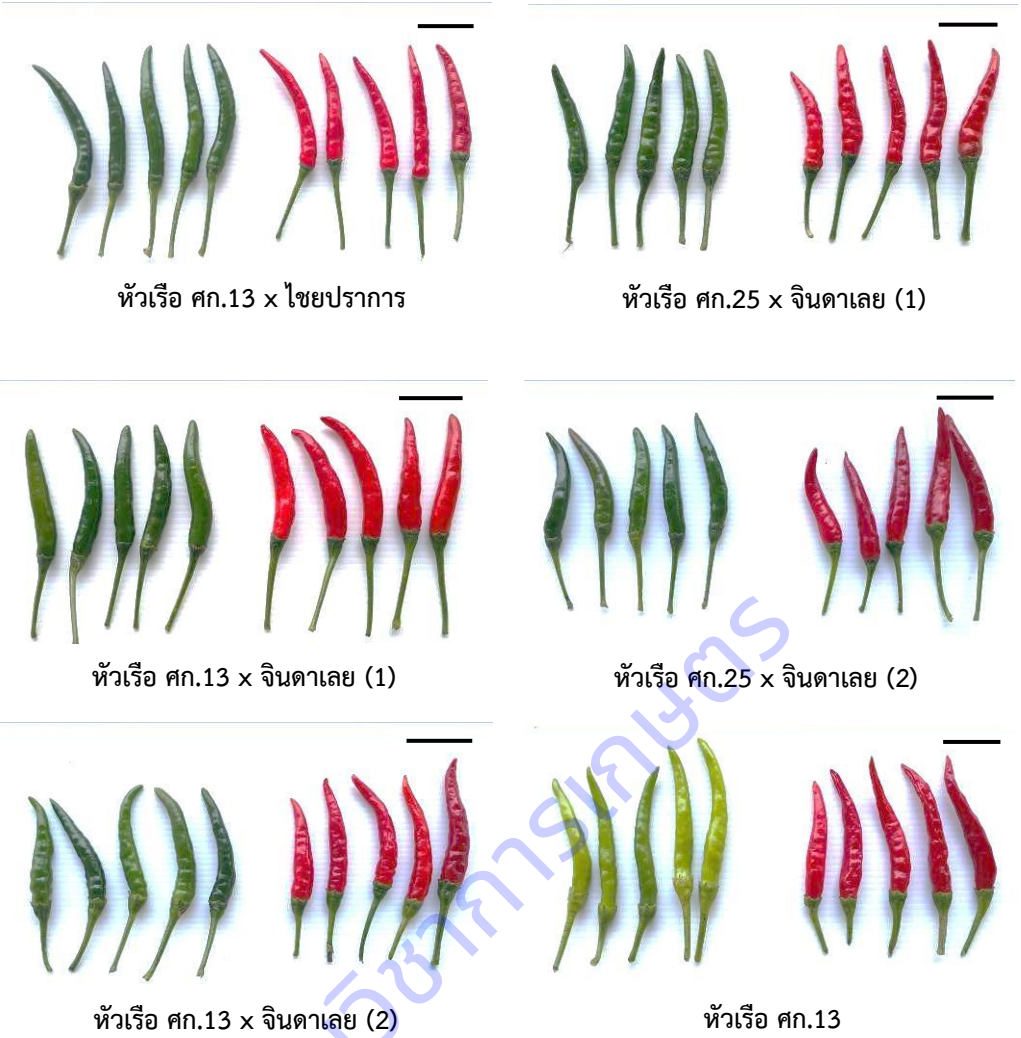

หัวเรือ ศก.13 x ไชยปราการ | หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (1)

หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (1) | หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (2)

หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (2) | หัวเรือ ศก.13

กรมวิชาการเกษตร

ภาพที่ 2 ผลดิบเขียว และสุกแดงของพริกหัวเรือลูกผสมสายพันธุ์คัดทั้ง 5 พันธุ์ เปรียบเทียบกับพันธุ์หัวเรือ ศก. 13 (บาร์ = 3 ซม.)

- **ปี 2562** ในพื้นที่ปลูก ศวพ.ราชบุรี มีการระบาดของโรครากเน่า และแมลงศัตรูพืช ได้แก่ เพลี้ยไฟ ไรขาว และแมลงวันทอง ซึ่งไม่สามารถควบคุม และป้องกันได้จึงต้องกำจัดต้นพริกทุกกรรมวิธีทำให้ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตตามแผนการทดลองจึงนำเสนอข้อมูลเพียง 2 สถานที่เท่านั้น

ลักษณะทรงต้น (ภาพที่ 3) และการเติบโตของพริกหัวเรือสายพันธุ์คัดที่มีความสูงมากในพื้นที่ปลูก ศวส.ศรีสะเกษ ได้แก่ พันธุ์หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย (1) หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย (2) และ หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (2) ซึ่งแตกต่างกับพื้นที่ปลูก ศว.กส.เพชรบูรณ์ ที่พบว่ามีเพียงพันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย (1) เท่านั้นที่มีความสูงมากที่สุด (ตารางที่ 7) นอกจากนี้ไม่พบความแตกต่างของความกว้างพุ่มในทุก ๆ พันธุ์ทั้งสองสถานที่ (ตารางที่ 7)

คุณภาพผลผลิตด้านความกว้างผลไม่พบความแตกต่างระหว่างพันธุ์ในพื้นที่ปลูก ศวส.ศรีสะเกษ แต่ในพื้นที่ปลูก ศว.กส.เพชรบูรณ์ พบว่าพันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย (1) มีความกว้างผลมากที่สุด ความยาวผลมากที่สุดทั้ง 2 สถานที่ปลูกพบในพริกพันธุ์หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ และความยาวก้านผลมากพบในพันธุ์หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ หัวเรือ ศก.25xจินดาเลย (1) และหัวเรือ ศก.13xจินดาเลย (1) ทั้ง 2 สถานที่ปลูก (ตารางที่ 9) น้ำหนักสดต่อผลไม่มีความแตกต่างระหว่างพันธุ์ในพื้นที่ปลูก ศวส.ศรีสะเกษ พบเพียงพันธุ์หัวเรือ ศก.13xจินดาเลย (1) ที่มีน้ำหนักสดต่อผลมากที่สุดในพื้นที่ปลูก ศว.กส.เพชรบูรณ์ และผลผลิตรวมต่อไร่มากที่สุดในพื้นที่ปลูก ศวส.ศรีสะเกษ คือพันธุ์หัวเรือ ศก.13 แต่ในพื้นที่ปลูก ศว.กส.เพชรบูรณ์พบว่าพันธุ์พริกที่ให้ผลผลิตต่อไร่มากพบในทุกพันธุ์ที่ปลูกเปรียบเทียบยกเว้นพันธุ์หัวเรือ ศก.13xไชยปราการ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 7 การเติบโตของพริกหัวเรือสายพันธุ์คัดใน 3 แหล่งปลูก ปี 2562

พันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)			ความกว้างทรงพุ่ม (ซม.)		
	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี
หัวเรือ ศก.13 x ไชยปราการ	89.15 b	98.55 c	-	80.3	85.90	-
หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (1)	109.60 a	120.75 ab	-	75.2	74.05	-
หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (1)	92.85 b	131.75 a	-	74.9	100.50	-
หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (2)	105.85 a	111.95 bc	-	78.5	71.83	-
หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (2)	107.65 a	123.05 ab	-	80.3	83.65	-
หัวเรือ ศก.13	74.95 c	81.20 d	-	85.9	74.28	-
F-test	**	**	-	*ns*	ns	-
C.V.	*6.79*	10.05	-	*8.16*	19.11	-

ในสดมภ์เดียวกัน ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี LSD

กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 8 ความกว้างผล ความยาวผล และก้านผลของพริกหัวเรือสายพันธุ์คัดใน 3 แหล่งปลูก ปี 2562

พันธุ์	ความกว้างผล (ซม.)			ความยาวผล (ซม.)			ความยาวก้านผล (ซม.)		
	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี
หัวเรือ ศก.13 x ไชยปราการ	0.75	0.82 c	-	5.36 a	5.32 a	-	4.32 a	4.18 b	-
หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (1)	0.78	0.92 bc	-	4.92 abc	5.09 ab	-	4.28 a	4.85 a	-
หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (1)	0.80	1.04 a	-	4.75 c	5.03 ab	-	4.47 a	4.88 a	-
หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (2)	0.83	0.99 ab	-	4.86 bc	4.35 c	-	3.84 b	3.90 b	-
หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (2)	0.76	0.92 abc	-	5.21 ab	5.16 ab	-	3.85 b	4.08 b	-
หัวเรือ ศก.13	0.80	0.95 ab	-	5.16 abc	4.82 b	-	3.22 c	3.29 c	-
F-test	*ns*	*	-	*	**	-	**	**	-
C.V.	*6.00*	8.46	-	*5.55*	6.19	-	*4.62*	7.56	-

ในสดมภ์เดียวกัน ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี LSD

ตารางที่ 9 น้ำหนักสดต่อผล และผลผลิตรวมต่อไร่ของพริกหัวเรือสายพันธุ์คัดใน 3 แหล่งปลูก ปี 2562

พันธุ์	น้ำหนักสดต่อผล (ก.)			ผลผลิตรวมต่อไร่ (กก.)		
	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี
หัวเรือ ศก.13 x ไชยปราการ	2.03	1.56 b	-	1091.25 b	251.60 b	-
หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (1)	1.98	1.56 b	-	881.34 b	576.33 a	-
หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (1)	2.19	1.97 a	-	1053.95 b	805.00 a	-
หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (2)	2.06	1.66 b	-	1047.25 b	640.87 a	-
หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (2)	1.92	1.72 ab	-	1196.73 b	763.09 a	-
หัวเรือ ศก.13	2.18	1.59 b	-	2006.94 a	708.03 a	-
F-test	*ns*	*	-	**	**	-
C.V.	*10.21*	10.81	-	*27.59*	28.81	-

ในสดมภ์เดียวกัน ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี LSD

กรมวิชาการเกษตร

หัวเรือ ศก.13 x ไชยปราการ

หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (1)

หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (1)

หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (2)

หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (2)

หัวเรือ ศก.13

ภาพที่ 3 ลักษณะทรงต้นพริกขี้หนูหัวเรือลูกผสมสายพันธุ์คัด 5 พันธุ์เปรียบเทียบกับพันธุ์พริกหัวเรือ ศก.13 (บาร์ = 10 ซม.)

กรมวิชาการเกษตร

- **ปี 2563** ผลการทดลองในพื้นที่ปลูก ศวส.ศรีสะเกษ ไม่สามารถบันทึกข้อมูลได้ เนื่องจากพบการระบาดของโรค และแมลงอย่างรุนแรง ทำให้ต้นพริกได้รับความเสียหายไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตจึงกำจัดต้นพริกที่เป็นโรคออกจากแปลงทั้งหมด (ภาพที่ 4) มีเพียงพื้นที่ปลูกใน ศว.กส.เพชรบูรณ์ และศวพ.ราชบุรีเท่านั้นที่สามารถดำเนินการทดลองได้

การเติบโตของพริกหัวเรือในพื้นที่ปลูกของ ศว.กส.เพชรบูรณ์ พบว่าพริกหัวเรือสายพันธุ์คัดทุกพันธุ์มีความสูงต้นมากกว่าพันธุ์พริกหัวเรือ ศก.13 โดยไม่พบความแตกต่างระหว่างพันธุ์ในด้านความกว้างของทรงพุ่ม แต่ในพื้นที่ปลูก ศวพ.ราชบุรี พบว่าพันธุ์หัวเรือ ศก.13 ให้ความสูงต้น และความกว้างทรงพุ่มมากที่สุด(ตารางที่ 10)

คุณภาพผลผลิตในพื้นที่ปลูกของ ศว.กส.เพชรบูรณ์ พันธุ์หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (1) และพันธุ์หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (1) มีความกว้างผลมากที่สุด พันธุ์หัวเรือ ศก.13 x ไชยปราการ มีความยาวผลมากที่สุด ความยาวก้านผลมากพบในพันธุ์หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (1) และหัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (2) ส่วน

คุณภาพผลผลิตในพื้นที่ปลูก ศวพ.ราชบุรี ไม่พบความแตกต่างระหว่างพันธุ์ทั้งความกว้างผล ความยาวผล และความยาวก้านผล (ตารางที่ 11) ผลผลิตต่อไร่ทั้ง 2 สถานที่ปลูกไม่พบความแตกต่างระหว่างพันธุ์ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 10 การเติบโตของพริกหัวเรือสายพันธุ์คัดใน 3 แหล่งปลูก ปี 2563

พันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)			ความกว้างทรงพุ่ม (ซม.)		
	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี
หัวเรือ ศก.13 x ไชยปราการ	-	90.33 a	67.75 ab	-	64.77	40.58 a
หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (1)	-	90.13 a	62.25 abc	-	65.93	38.00 ab
หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (1)	-	87.27 a	63.35 bc	-	69.00	34.95 b
หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (2)	-	93.73 a	66.40 abc	-	71.83	37.08 ab
หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (2)	-	91.80 a	49.75 c	-	63.40	34.28 b
หัวเรือ ศก.13	-	67.73 b	81.10 a	-	67.27	42.05 a
F-test	-	**	*	-	ns	*
C.V.	-	6.47	17.33	-	10.58	9.52

ในสดมภ์เดียวกัน ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี LSD

ตารางที่ 11 ความกว้างผล ความยาวผล และก้านผลของพริกหัวเรือสายพันธุ์คัดใน 3 แหล่งปลูก ปี 2563

พันธุ์	ความกว้างผลแดง (ซม.)			ความยาวผลแดง (ซม.)			ความยาวก้านผลแดง (ซม.)		
	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี
หัวเรือ ศก.13 x ไชยปราการ	-	0.98 b	1.07	-	5.98 a	3.46	-	3.81 b	2.95
หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (1)	-	1.01 b	0.82	-	5.54 b	3.68	-	4.45 a	3.25
หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (1)	-	1.11 a	0.75	-	5.26 b	3.29	-	4.21 ab	2.81
หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (2)	-	1.11 a	0.80	-	5.33 b	3.35	-	4.48 a	3.11
หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (2)	-	0.95 bc	0.88	-	5.24 b	3.22	-	3.89 b	3.23
หัวเรือ ศก.13	-	0.90 c	0.68	-	4.62 c	3.59	-	3.01 c	2.71
F-test	-	**	ns	-	**	ns	-	**	ns
C.V.	-	4.12	44.18	-	3.44	7.07	-	6.66	9.79

ในสดมภ์เดียวกัน ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี LSD

กองวิชาการเกษตร

ตารางที่ 12 ความกว้างผล ความยาวผล และก้านผลของพริกหัวเรือสายพันธุ์คัดใน 3 แหล่งปลูก ปี 2563

พันธุ์	น้ำหนักสดต่อผล (ก..)			น้ำหนักแห้งต่อผล (ก.)			ผลผลิตรวมต่อไร่ (กก.)		
	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี	ศวส. ศรีสะเกษ	ศว.กส. เพชรบูรณ์	ศวพ. ราชบุรี
หัวเรือ ศก.13 x ไชยปราการ	-	3.04 a	-	-	0.84 a	-	-	2129.11	226.08
หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (1)	-	2.81 a	-	-	0.81 a	-	-	1712.33	326.82
หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (1)	-	2.75 a	-	-	0.78 a	-	-	1654.46	149.46
หัวเรือ ศก.25 x จินดาเลย (2)	-	2.82 a	-	-	0.83 a	-	-	1702.38	191.36
หัวเรือ ศก.13 x จินดาเลย (2)	-	2.23 b	-	-	0.71 ab	-	-	1024.52	201.88
หัวเรือ ศก.13	-	2.08 b	-	-	0.59 b	-	-	1416.47	310.44
F-test	-	**	-	-	**	-	-	ns	ns
C.V.	-	7.15	-	-	9.81	-	-	28.78	37.55

ในสดมภ์เดียวกัน ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษรเหมือนกันไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี LSD

ภาพที่ 4 ต้นพริกที่ได้รับความเสียหายจากการระบาดของศัตรูพืช ณ พื้นที่ปลูก ศวส.ศรีสะเกษ

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

พริกสายพันธุ์คัดทุกสายพันธุ์มีแนวโน้มให้ความสูงมากกว่าพริกหัวเรือ ศก.13 และสีผลดิบเขียวมีความเข้มมากกว่าด้วยเช่นกัน นอกจากนี้สายพันธุ์คัดมีแนวโน้มให้ ความยาวผลมากกว่า และผลผลิตรวมต่อไร่ใกล้เคียงกับพริกหัวเรือ ศก.13 ดังนั้นเพื่อศึกษาการปรับตัวของพริกสายพันธุ์คัดตามการดูแลของเกษตรกรในท้องถิ่นต่าง ๆ จึงควรดำเนินการปลูกเปรียบเทียบพันธุ์ใน ปี 2564 ตามกระบวนการปรับปรุงพันธุ์พริกต่อไป

10. **การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ :** ให้ระบุผลงานที่สิ้นสุด ได้นำไปใช้ประโยชน์อย่างไร พัฒนาต่อหรือถ่ายทอด หรือเผยแพร่ หรือนำไปใช้ประโยชน์กับกลุ่มเป้าหมาย (ระบุเป็นข้อๆ)

11. **คำขอบคุณ (ถ้ามี)** : อาจมีหรือไม่มีก็ได้ เป็นการแสดงความขอบคุณแก่ผู้ช่วยเหลือให้งานวิจัยลุล่วงไปด้วยดี แต่มิได้เป็นผู้ร่วมปฏิบัติงานด้วย

12. **เอกสารอ้างอิง**

จิรภา ออสติน สุภาวดี สมภาค รัชนี ศิริยาน จันทนา โชคพาชื่น ปราณี เถาว์โท ธวัชชัย นิ่มกิ่งรัตน์ อุดม คำชา โกมินทร์ วิโรจน์วัฒนกุล พรรณผกา รัตนโกศล นวลจันทร์ ศรีสมบัติ และพเยาว์ พรหมพันธุ์ใจ.การปรับปรุงพันธุ์พริกขี้หนูรับประทานสดหัวเรือ. เอกสารประกอบการนำเสนอผลงานวิจัยสถาบันวิจัยพืชสวนที่เสนอกรมวิชาการเกษตรพิจารณาเป็นผลงานวิจัยสู่เป้าหมายนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเกษตร ประจำปี 2553 ในการประชุมวิชาการประจำปี 2554 สถาบันวิจัยพืชสวน 3-5 พฤษภาคม 2554 ณ โรงแรมนิว แทรเวิล บีช รีสอร์ท จังหวัดจันทบุรี.

จิรภา ออสติน และเสาวนี เขตสกุล. 2553. การคัดเลือกพันธุ์พริกขี้หนูผลสดที่ตอบสนองต่อการปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ กรณีศึกษาที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ. เอกสารประกอบการประชุมรายงานติดตามโครงการการคัดเลือกพันธุ์พริกขี้หนูผลสดที่ตอบสนองต่อการปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ วันที่ 28-29 เมษายน 2554 ณ ตึกจักรทอง สำนักวิจัยและพัฒนาการอารักขาพืช กรุงเทพ. 10 หน้า

จิรภา ออสติน เสาวนี เขตสกุล รัชนี ศิริยาน สุภาวดี สมภาค จันทนา โชคพาชื่น ธารทิพย์ ภาสบุตร และยุทธศักดิ์ เจียมไชยศรี. 2558. การผสมและคัดเลือกพันธุ์พริกขี้หนูผลสดหัวเรือ ใน รายงานผลการทดลองสิ้นสุดประจำปีงบประมาณ 2558. แหล่งที่มา: https://www.doa.go.th/hort/wp-content/uploads/2020/10/การผสมและคัดเลือกพันธุ์พริกขี้หนูผลสดหัวเรือ.pdf. 8 กุมภาพันธ์ 2564.

บุญส่ง เอกพงษ์ อภิญญา เอกพงษ์ นพมาศ นามพิมพ์ และอุทัย อันพิมพ์. 2549. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาสถานภาพการตลาด การแปรรูป และตลาดของผลิตภัณฑ์พริก ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี และศรีสะเกษ. สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).158 หน้า.

พรรณผกา รัตนโกศล สุระพงษ์ รัตนโกศล สมศักดิ์ ศรีสมบุญ อุดม คำชา รัตน์ติยา สืบสายบุญส่ง ธวัชชัย นิ่มกิ่งรัตน์ ปริศนา หาญวิริยะพันธุ์ พุฒนา รุ่งระวี พเยาว์ พรหมพันธุ์ใจ จิรภา ออสติน สุทธินี เจริญคิด และพันธ์ศักดิ์ แก่นหอม. 2552. การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพริกขี้หนูผลใหญ่ร่วมกับเกษตรกรในเขตจังหวัดน่าน. หน้า 205-206 ใน : ผลงานวิจัยดีเด่น และผลงานวิจัยที่เสนอเข้าร่วมเพื่อพิจารณาเป็นผลงานวิจัยดีเด่นประจำปี 2552 กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กรมวิชาการเกษตร

พรรณผกา รัตนโกศล สุระพงษ์ รัตนโกศล และ อุดม คำชา.(2551, กันยายน-ธันวาคม). ความหนาแน่นของประชากรพริกหัวเรือ ศก.13 ที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่จังหวัดน่าน.วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร. 39(3) (พิเศษ) : 310-313.

อุดม คำชา ฤดีภรณ์ ศรีสวัสดิ์ ชูศรี คำลี สวัสดิ์ สมสะอาด รัชนี ศิริยานและมานิต สารุณา. 2549. การปรับปรุงพันธุ์พริกขี้หนูรับประทานสดพันธุ์หัวเรือ หน้า 105-117 ใน : ผลงานวิจัยเพื่อพิจารณาเป็นผลงานวิจัยดีเด่น ประจำปี 2549 กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

13. ภาคผนวก : เป็นส่วนที่ให้รายละเอียดเพิ่มเติม ซึ่งไม่จำเป็นต้องแสดงไว้ในเนื้อหาของรายงาน เช่น สูตร วิธีคำนวณ ตารางการบันทึกข้อมูลภาพ แสดงเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย แบบสำรวจข้อมูล เป็นต้น ส่วนนี้จะมีหรือไม่มีก็ไม่ทำให้เนื้อหาของรายงานขาดความสมบูรณ์

หมายเหตุ

กรมวิชาการเกษตร